

AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA
PENTRU TOTE TREBUIŢIELE VIETIEI SOCIALE.

Va esi in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre acestu anu e 1 fl. 50 cr. v. a.
4 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in Gherla. — Szamosujvár.

IFIGENIA IN AULIDA.

Tragedia in 5 acte.

— Lupa Euripide —

(Fine.)

Actulu V.

SCEN'A I.

Clitemnestr'a (singura.)

Esii de nou din casa cautandu p'alu meu barbatu;
E multu — si nu mai vine — de candu s'a departatu.
Copil'a-mi adi de-alui scopu, de morte, primindu scire,
E trista, totu suspina si plange cu 'ngrozire.
Dar' éta, Agamemnon s'apropie incetu;
Se vedu, pentru copil'a-si ce simtiuri are 'n pieptu.

SCEN'A II.

Clitemnestr'a si Agamemnon.

Agamemnon.

O, fic'a Ledei! bine cá te gasescu aci
Se potu fara copila cu tine a grai
De-acele ce nu-i bine se scie o mirésa.

Clitemnestr'a.

Ce vrei p'ascunsu a-mi spune?

Agamemnon.

Copil'a ta o lasa

Cu mine, Artemidei se dâmu jertfa ceruta,
Ce-i datina s'arete mirésa pâna 'n nunta.
Acum tôte su gatite: focu, apa, vasu curatu,
Si-o mandra vitielusia stâ gat'a de junghiatu.

Clitemnestr'a.

Frumosu graesci din gura; dar' faptele-ti vorbescu
Altecum de totu, si nu sciu, diu, cum se le nu-
mescu.

Dar' vinà, o! copila, tu scii tôte, cá mine.

Venindu, si pe micutinlu Orest' adà-lu cu tine. —

Aci e, ét'o, gata de tine se asculte.

Cu mine inse-avévei adi de vorbitu mai multe.

SCEN'A III.

Clitemnestr'a, Agamemnon si Ifigenia.

Agamemnon.

Ce plangi, copila draga? De ce nu esci voiósa?
De ce cu velu acoperi a ta faciá doiósa?

Clitemnestr'a.

Vai, unde se 'ncepu ore dorerile a-mi spune?
Cà-ci tôte-su mari, ori care 'nainte-i de-a se pune...

Agamemnon.

Ce-i asta? Amendóne intr'un'a ve uniti:
Confuse si mahnite in ochii mei priviti.

Clitemnestr'a.

Barbate! dreptu respunde-mi la ce te-oiu intrebá.

Agamemnon.

Voiosu eu ti-asiiu respunde, de si nu m'ai rogá.

Clitemnestr'a.

S'omori copil'a nostra esci gat'a nesmintitu?

Agamemnon.

Vai mie, intieles'ai ce 'nar fi trebuitu.

Clitemnestr'a.

La ast'a prim'adata respunsulu teu asceptu.

Agamemnon.

Intréba ce se cade si ti-voiu respunde dreptu.

Clitemnestr'a.

Eu nu 'ntrebu alta, numai l'acést'a mi-dà respunsu.

Agamemnon.

O, diei din ceriu! o, sórte! la ce eu am ajunsu!

Clitemnestr'a.

Dar' noi? eu si copil'a-mi, ce va mori prin tine?

Agamemnon.

Ce reu v'am facutu óre?

Clitemnestr'a.

Si-o 'ntrebi ast'a de mine?

In capu-ti nu vedu minte nici macar' o schintee.

Agamemnon.

Vai! sum pierdutu! că-ci tôte le scî a mea femea.

Clitemnestr'a.

Sciu tôte. Audit'am ce vrei se faci cu noi.
Acésta grea tacere si pasii tei greoi
Si-oftarile-ti pré multe: suntu tôte marturia
In contr'a-ti. Escusarea zadarnica-o se-ti fia.

Agamemnon.

Nu me escusu. Rusine, mintiendu, nu-mi voiu mai
face;
De-ajunsu e suferinti'a ce 'n sufletulu meu zace!...

Clitemnestr'a.

Asculta dar' acuma. Cu sincere cuvinte
Vreu si eu se-ti descoperu a mele simtieminte.
Gresiél'a cea ântâie ce voiu se-ti amintescu,
E cumcà tu prin sila, fara se me 'nvoescu,
De sógia-odinióra in casa-ti m'ai luat,
Asasinându pe Tantal, ântâiulu meu barbatu,
Si pruncu-mi de la titia svêrlindu-lu la pamentu.
Ce, fratii mei, feciorii lui Zeus, audiendu,
Prin lupta te-atacara cu-o ura ne-'mpacata,
Si numai midiolocirea betranului meu tata,
Tindaru, — că-ci se-ti ajute cu lacrimi lu-rugasi —
Te-a seosu de la perire. Ast'felu me cascigasi.
In urma, impacata cu tine, precum scii,
Pastrat'am in privintia-ti, ferice că se fii.
Credinti'a cea mai santa, celu mai curatu amoru,
Si cas'a-ti am schimbat'o in raiu suridietoriu.
Si-o ast'felu de muere, spune-mi, nu-i raritate?
Pâna candu femei rele vedemu nenumerate!
Apoi cu trei copile si-unu fiu te-am daruit.
Acum vrei de-o copila a me lipsi cumplitu?
Candu cine-va 'ntrebâ-te-ar': „Viéti'a-i de ce-o iei?“
Ce-ai scî respunde, spune-mi? Séu se respundu eu
vrei?

„Elen'a se re'ntorne 'ndereptu la Menelau!“
Frumosu lucru! copil'a iubita se mi-o dau
In schimbu pentru-o femea perfida, blastamata,
Apoi candu tu vei merge cu ostea-ti liberata,
Eu singura acasa, ce eugeti, ce voiu face,
Sciendu că-a mea copila ucisa 'n mormentu jace,
Vediendu desierte, triste odaile ei tôte?
Siedé-voiu si din sufletu unu plânsu amaru voiu scôte:
„Acelu ce ti-a datu viétia, te-a omoritu, copila,
Elu insusi cu-a sa mana cumplita, fara mila,
Lasandu animei mele ast'felu de mangaere.“
Ie sém'a inse bine, că nu multu se recere,
Că eu cu-a tale fice se te primimu acasa
Pe cum ti se cuvine. De-acelu planu deci te lasa.
Te rogu pe cei din ceriuri, nu face, dragulu meu
Se fiu rea catra tine, si nu fi nici tu reu.
Ce daru ai poté óre din stele asceptá,
Candu fic'a-ti ai ucide-o insu-ti cu mân'a ta?
Si eu asiu fi in stare vr'unu bine se-ti dorescu?
N'asiu crede rei toti dieii olimpului cerescu,

Candu i-asiu rogá de bine pentr'unu ucigatoriu?
Sosindu acusi in Argos, ai vré se stringi cu doru
La sinu prunci-ti de-acasa, dar' ei te voru respinge.
Séu care-ar' privi 'n ochi-ti, candu astadi tu ai stinge
Cu mân'a-ti din viétia p'o sora a loru dulce?
Cum? nu esci alta 'n lume, decatu rege si duce?
Au nu le-ai sciutu spune: „Veniti s'aruncâmu sorti
Acui fic'a se cada in gur'a negrei morti?
De vreti a vedé Troi'a, că-ci scopulu e comunu!“
Dar' nu, că-ci tu indata ti-ai datu, că unu nebunu
Copil'a spre junghiare. De ce nu sacrificá
Pentru a sa muere Menelau p'a sa fic'a,
Pe Hermione? Eu, vai! muere credintiósá
Se-mi pierdu copil'a? éra Elen'a pecatósá
Si fic'a-i se traésca, se fie fericite?
Combate-a mele vorbe, de afli că-su gresite,
De nu, atunci in gele se nu ne 'mpingi pe toti,
Copil'a-mi las'o 'n viétia, te 'ntorce pâna poti!

Ifigeni'a.

De-asiu scî vorbí acuma cu limb'a lui Orfeu,
Se potu misică stânci, déluri si totu, cu glasulu meu:
M'asiu folosi de-ace'a. Dar' vai! a mea putere
Suntu lacrimile, numai, in asta grea durere.
Te rogu cu lacrimi dara, aci ingenunchiata
Nainte-ti, se aibi mila de gingasi'a ta féta.
Nu-mi stinge asié 'ngraba viéti'a zimbítóre,
Că-a sorelui privire e multu incantátóre!
Nu, oh! nu me trimite sub recele pamentu!
Eu te-amu numitu ântâie „parinte“ suridiendu,
Placere dulce eu ti-am ântâie casiunatu,
Cum si tu mie, 'n bratie cu doru candu m'ai luat.
De cate ori mi-ai disu tu: „Copila multu iubita!
Vedé-te-'oiu ore candu-va frumosa, fericita,
In cas'a unui harnicu barbatu si iubitoriu?“
Ér' eu díceam atunce ardiendu de dulce doru:
„O! tata, câtu de bine vei fi 'n casa-mi primitu,
Candu vei vení la mine caruntu, de ani slabitu!“
De-aceste vorbe a nostre mi-aducu si adí a-minte.
Tu le-ai uitatu, si mortiei vrei a me dá, parinte?
Te rogu p'alu teu bunu tata, p'alui stralucitu nume,
Pe maic'a-mi, ce cá 'n diu'a candu m'a adusu pe
lume,
Asié sufere astadi, vai, chinulu celu mai greu:
Nu me ucide, taica! séu ce am ore eu
Cu Paris, cu Elen'a, cu nunt'a loru urita?
De ce pentru-a-loru fapte se fiu eu omorita? —
Privesce blandu in fačia-mi, si-mi dá o sarutare,
Se am, parinte, macar' atât'a consolare,
De nu asculti de mine si trebue se moriu. —
O! dulce frate! micu esci a-mi tinde ajutoriu,
Dar', plangi si tu cu mine, si roga-te plangêndu:
Pe sor'a ta iubita se n'o 'mpinga 'n mormentu.
Dorerea si la cei mici cá tine dá putere. —
Privesce-lu, cum te roga, o taica, in tacere.
Aibi mila de-alui, lacrimi, si de-a mea dulce viétia,

Vedi cum te rogăm ambii si plangem cu tristétia?
Cà-ci pentru toti e dulce a sorelui zimbire;
Dincolo, 'n ce'a lume nu-i sore, nu-i lucire.
Nebunu e cine-ascépta cu doru mórtea ghiatiósa;
O viétia rea-i mai buna, cá mórtea gloriósa.

Agamemnon.

Eu sciu, a fi cu mila in ce locu se cuvine,
Si 'n ce locu nu. Am minte, si nime decatu mine
Famili'a, copi-i mai sincera nu-si iubesc.
Eu nu vreu a ta mórte, dar' sortea me silesec,
Amaru mie de-'oiu face-o, si-amaru de n'o voui face!
Vedeti ce óste mare aci legata jace,
Si nu póte s'ajunga la Troi'a stralucita
Nici s'o zaréscă, papa tu nu vei fi jertfita.
Calchante-o díce acést'a, augurulu renumitu;
Si ostea e aprinsa de doru nemarginitu
S'ajunga câtu de 'ngraba acelu pamentu barbaru
Pe furii de muere se-i pedepséscă-amaru.
Ostasii omori-ne-'oru pe ambii in Argos,
Dorinti'a Artemidei de n'o 'mplinimu voiosu.
Nu Menelau pe mine l'acést'a me silesec,
Ci Greci'a intréga! Si dins'a ce voescé:
Silitu sum se facu, draga, de si nu-mi place mie.
Ea trebue faimosa si libera se fie,
Si-acést'a, vedi, depinde adi de la noi doi, chiaru.
Mai multu feme'a unoi elenu nici unu barbaru
S'o 'nsiale, s'o rapéscă nu aiba cutezare!

SCEN'A IV.

Clitemnestr'a si Ifigeni'a.

Clitemnestr'a.

Vai, scump'a mea copil'a! nu-i modu dar' de scapare!
Parintele teu fugé de tine si te lasa
Pe man'a mortii crude; de plansulu teu nu-i pasa.

Ifigeni'a.

Vai mie! elu se duce, elu ce mi-a datu viétia!
Lasandu-me o! maica, in lacrimi de tristetia.
O eu nefericita! cum voui acusi se moru!
Alu meu parinte insusi mi-a fi ueigétoriu.
O, plaiu alu Aulidei! de nu ai fi primitu
Nici candu naile-aceste in portu-ti renumitu!
Si tu, puternicu Zeus din ceriulu lucitoriu:
Cà-ci n'ai trimisu spre Troi'a unu ventu favoritoriu!
Nemernicu, slabu si miseru e genulu omenescu;
Nori grei, cand nici gandescé, pe ceriu-i se ivescu.
(Intr'aceste se apropie mai multi ostasi, in frunte cu

Achile. Ifigeni'a vedindu-i tresare.)

Ifigeni'a.

Ah! vedu venindu incóce multíme de eroi.

Clitemnestr'a.

Si-Achile, pentru care aici venit'amu noi.

Ifigeni'a.

Deschideti o chilia si me ascundeti bine.

Clitemnestr'a.

De ce fugi, draga?

Ifigeni'a.

Nu vreu se-lu vedu, cà-ci mi-e rusine.

Clitemnestr'a.

De ce?

Ifigeni'a.

Pentru logodn'a, de care i-ai vorbitu.

Clitemnestr'a.

Dieu, nu-i placuta starea in care amu venitu:

Dar' locu aci, copila, modesti'a nu are.

SCEN'A V.

Clitemnestr'a, Achile si Ifigeni'a.

Achile.

Vai tie, fic'a Ledei!

Clitemnestr'a.

E dreptu ce vorbesci, óre?

Achile.

Grozavu ostea murmura.

Clitemnestr'a.

Dar' spune-mi, ce vreu ei?

Achile.

Vreu mórtea ficei tale.

Clitemnestr'a.

A Ifigeniei! . . .

Achile.

Asie-i.

Clitemnestr'a.

Si nu e nime in contra se le stee?

Achile.

Voit'am, dar' cu petri in capu erau se-mi dee.

Clitemnestr'a.

De tine se s'atinga ce omu a cutezatu?

Achile.

Elenii toti.

Clitemnestr'a.

Si nime in partea ta n'a statu?

Achile.

Nu dieu.

Clitemnestr'a.

Vai noue! suntemu pierdute dara!

Achile.

Au dísu cà nu am minte.

Clitemnestr'a.

Si ce le-ai dísu tu éra?

Achile.

Muerea-mi fiitóre se móra nu voescu!

Clitemnestr'a.

Ce bunu a fostu respunsulu!

Achile.

Le-am spusu cà o iubescu,

Dar' n'am potutu invinge cu sgomotulu loru mare.

Clitemnestr'a.

Grozava-i a multimei turbata rescolare!

Achile.

Dar' eu cu tóte-aceste voescu a-ti ajutá.

Clitemnestr'a.

Tu singuru cu-o multime ai gându a te luptá?

Achile.

Vedi, armele-mi sosira.

Clitemnestr'a.

Numai de ti-ar' succede!

Achile.

Voiu se-ti aretu indata.

Clitemnestr'a.

Deci fic'a-mi nu o voiu pierde?

Achile.

Nu, dupa-a mea dorintia.

Clitemnestr'a.

Dar' intre greci va fi

Vre unulu, se voésca de ea a me lipsi?

Achile.

Suntu mii si mii de-accia, si 'n frunte-i Odisseu.

Clitemnestr'a.

Silitu de vre-o porunca? séu din indemnulu seu?

Achile.

Ba nesilitu de nime; dar' voiu se-i stau in cale.

Clitemnestr'a.

Mi-oru duce-o fora mila!

Achile.

Ei n'au mila nici jale.

Clitemnestr'a.

Si ce se facu atunce?

Achile.

Vei retiené copil'a.

Clitemnestr'a.

Nu voru s'o sacrifice?

Achile.

De-ar' vre s'o iea cu sil'a,

Aci e a mea spada, acést'a va dispune.

Ifigeni'a.

Asculta maica draga, asculta ce ti-voiu spune.

Indar' este mani'a-ti, si aceste planuri tóte,

Indar' speràmú a face acea ce nu se pote.

Curagiulu estui june e demnu se-lu laudàmú,

Dar' inzadar' se lupte eu nu vreu se-lu lasàmú,

Cá si pe tine ostea acusi se te-amenintie,

Si pentru noi si dènsulu se cada 'n suferintie.

Asculta dara, maica, in minte ce-mi veni:

Eu fara de 'ntristare sum gat'a a mori!

Dar' se cercàmú ântâie, la locu e ce-ti-vorbeseu?

Toti grecii adi la mine privirea si-ântinescu:

A nâiloru plecare p'a marei valuri line,

A Troiei restornare, depinde de la mine.

Totu de la mine aterna, cà din a nostra tíera

Barbarii vre-o femee se nu rapésca éra,

Luandu pentru Elen'a acusi pedépsa grea.

Si-aceste voru fi tóte numai prin mortea mea.

Ér' numele-mi atunce — natiunea-mi liberandú —

Va fi rostitu cu stima de toti p'acestu pamentu!

Pré multu ast'a viétia la ce s'o pretiuescu?

Nu tie sum nascuta, ci patriei, gandescu.

Si candu pentru-a mea ginte, cu arme inarmati,

Se-i apere onórea, pornescu mii de barbati:

Eu, singura in cale dór' nu voiu se-i oprescu!

Ér' Achile, pe care toti grecii lu-iubescu,

In lupta pentru-o féta se mora-ar' fi pecatu:

Mai demnu e, cá mii fete, de vietia unu barbatu!

Si déca Artemide vré viéti'a a-mi curmá;

In contr'a unei díne indar' eu m'asiu luptá..

Deci viétia-mi o dau jertfa p'alu Greciei altaru.

La Troi'a se ajungeti ucidetí-me dar'!

Si Troi'a va fi grop'a-mi si pétr'a-mi mormentala,

Si nunt'a si onórea si vecinic'a mea fala!

Eleni vreu se domnésca eternu preste barbari,

Si nu barbari asupra eleniloru cei tari!

Achile.

Copila! ce fericé m'ar face-unu domnedieu

Se potu câscigá man'a si scumpu amorulu teu!

Eu pismuescu adi tíer'a-mi, Greci'a, pentru tine.

Frumosu, sublimu vorbit'ai si pentru tíera bine!

Cu diei mai puternici nu vrei a te luptá,

Si numai spre ce-i nobilu, i-ti dai anim'a ta.

Unu doru cu multu mai ageru nutrescu adi pentru

tine,

Vediendu in alu teu sufletu simtíri asie divine.

Dar' vedi, eu a ta viétia s'o scapu de morte-asiu vré,

Si se te ducu acasa, se fii muerea mea.

Deci cugeta-te draga! se mori, e pré amaru.

Ifigeni'a.

Ba lasa-me; destulu e cà fic'a lui Tindaru*)

Aduce morte-asupr'a atatoru luptatori.

Eu pentru-a mea viétia nu vreu, nici tu se mori,

Nici se ucidi pe altii. Ci lasa-me — de potu —

Din reu si din rusine pe Greci'a s'o scotu.

Achile.

O! sufletu nobilu! ast'felu nu amu alte cuvinte.

Suntu 'nalte si frumóse a tale simtieminte.

Dar' pote de aceste se-ti para acusi reu;

Asculta se-ti spunu dara, ce voiu a face eu.

Me ducu l'altariu cu spad'a-mi si-aprope de-elu

voiu stá;

Se mori, copila scumpa, eu nu te voiu lasá!

Acusi urmá-vei si tu, asié credu, svatulu meu,

Candu palosiulu vedé-vei lucindu in giurulu teu.

Se mori nu vreu, si nu vei! Me ducu acuma dreptu

In templulu Artemidei, si-acolo te asceptu.

SCEN'A VI.

Clitemnestr'a si Ifigeni'a.

Ifigeni'a.

De ce, o! maica draga, versi lacrimi de intristare?

Clitemnestr'a.

Se plangu, n'am eu, iubita, destule cause óre?

*) Elena, care a fostu caus'a resbelului troianu.

Ifigeni'a.

O! nu-mi luá curagiulu, ci da-mi poteri, mai bine.

Clitemnestr'a.

Vorbesce; ori ce gat'a-su a face pentru tine.

Ifigeni'a.

Se nu-ti tai, maica, perulu, candu eu voiu repausá,
Si pentru mine haine de gele nu 'mbracá.

Clitemnestr'a.

Ce dici? se nu gelescu eu a t'a mórte doiósa?

Ifigeni'a.

Eu mergu adi, nu la mórte: la viétia gloriósa!

Clitemnestr'a.

Se nu plangu dapa tine, candu fi-vei in pamentu?

Ifigeni'a.

Eu nu voiu jacé in sa, cá altii, in mormentu.

Clitemnestr'a.

Cum? mórtea si mormentulu totu un'a-su, cugetu eu.

Ifigeni'a.

Altariulu Artemidei va fi mormentulu meu. . .

Clitemnestr'a.

Ai dreptu, copila draga, voiu ascultá de tine.

Ifigeni'a.

Cà-ci astadi ginte mele eu facu unu mare bine.

Clitemnestr'a.

Sororiloru de-acasa ce se dîcu de-a ta mórte?

Ifigeni'a.

Vesminte negre, maica, nici ele se nu pórté.

Clitemnestr'a.

Si feteloru din curte ce veste se le spunu?

Ifigeni'a.

Le salutu. — Din Oreste se cresci unu erou bunu.

Clitemnestr'a.

O! stringe-lu, scumpa, 'n bratie, cà-ci nu-lu vei
mai vedé.

Ifigeni'a.

Iubitulu! pentru mine mai ánte cum plangea!

Clitemnestr'a.

Mai spune-mi, ce vrei inca se facu, sosindu acasa?

Ifigeni'a.

Te rogu, p'alu meu parinte se nu fii maniósa.

Clitemnestr'a.

Elu are pentru tine grea lupta de luptatu.

Ifigeni'a.

O! nu din a sa voia la mórte elu m'a datu.

Clitemnestr'a.

Dar' cu intrigi nedemne de a lui nume frumosu.

Ifigeni'a.

Si cine m'a conduce, se-mi tae crinii josu?*)

Clitemnestr'a.

Voiu merge eu iubita. . .

Ifigeni'a.

Ba nu, nu vorbesci bine.

Clitemnestr'a.

Tienendu-te de mána.

*) La atari ocazioni erá datina inainte de sacrificare a taiá josu perulu victimei.

Ifigeni'a.

Asculta-acum de mine.

Remâi acasa, maica, si nu-mi urmá tu mie;
Mai bine-ar' fi vre unulu din servitori se vie
Cu mine 'n locul unde acusi voiu fi junghiata.

Clitemnestr'a.

Vei merge dar'?

Ifigeni'a.

Si nu voiu re'ntorná nici odata.

Clitemnestr'a.

Remâi iubita.

Ifigeni'a.

Lacrimi o, maica nu versá.

Ér' voi copile innuri incepeti a cantá,
De mórtea-mi gloriósa, de splendid'a dieitia,*)
Spunendu la toti elenii a mea firma vointia.
Luati vasulu, aprindeti p'altariu foculu celu santu,
Cà-ci éta, mergu, salute eleniloru ducéndu!
Conduceti-me. Eu sum a Troiei 'nvingétóre!
Pe capu cunune mi-puneti de flori suridietóre.
Incungiurati altariulu si templulu dînei santu:
Cà-ci voiu se stergu cu mórte alui Calchas cuvêntu!
(Ea merge. Corula canta unu imnu de gloria insu-
fietitoriu.)

SCEN'A VII.

Clitemnestr'a si unu anuntiatoriu.

Anuntiatoriulu.

O! Clitemnestra, fic'a strabunului Tindaru!
Asculta-a mele vorbe, te rogu, esi pân' afar'.

Clitemnestr'a.

Ací sum, éta, plina in sufletu de 'ngrigire.
Ce veste mi-aduci? dóra vr'o grea nenorocire
Cadint'a pe noi éra?

Anuntiatoriulu.

Ti-aducu despre-a ta féta

Din lun'e a Artemidei o seire minunata.

Clitemnestr'a.

Vorbesce dar' ingraba si nu intardiá.

Anuntiatoriulu.

Da, audi-vei tóte pe locu, stapan'a mea,
In ordu, decum-va limb'a nu mi-'a fi 'mpedecata
In mersulu ei de mintea-mi acum cáim turburata.
Cum am sositu cu fic'a-ti in lun'e a cea de flori
A dînei Artemide, in care cu fiori
Stá ostea adunata, vedindu a ta copila,
S'au strinsu eu totii 'n giuru-i, privindu-o cu mila.
Ér' Agamemnon capulu la-o parte si-a intorsu,
Din ochii lui dorerea mii lacrima a storsu.
Copil'a-ti, pasíndu inse la dînsulu esaltata,
I-a dîsu: „O, dragu parinte! aci-su, venit'am, éta,
Si pentru a mea ginte si tiéra ce iubescu,
P'altariulu Artemidei cu dragu eu me jertfescu,
Se stergu prin a mea mórte a lui Calchas cuvêntu.

*) Artemide.

Tu fii ferice acuma! si 'n lupta triumfandu,
Se vedi câtu mai ingraba doritu pamentulu teu.

(Catra cei din pregiuru)

De mine nu v'atingeti, câ-ci in linisce vreu
A-mi tinde ins'a-mi capulu sub palosiu spre junghiare!⁴
A disu; si toti la dâns'a priviau cu admirare.
Ér' Taltibiu*) de-odata la mediulocu a pasitu,
Si-ostasiloru din pregiuru linisce-a poruncitu.
Apoi Calchas din téca unu palosiu lungu scotiendu,
La pusu din mani pe vasulu de auru stralucindu,
Si fruntea Ifigeniei cu flori a decoratu.
Achile-amblá in giurulu altariului ornatu,
Tienendu in mâna vasulu de auru si dicându:
„O! Artemide, fie'a lui Zeus celui santu.
Ce preste nori in ceriulu cu stele locuesci
Si noptii dai lumina cu radiele-ti cresci:
Primesce sacrificiulu ce ostea ti-aduce.
Si bravulu Agamemnon, alu ostei mare duce.
Primesce cu iubire estu sange virginalu,
Si dà-ne ventu s'ajungemu acusi alu Troiei malu,
Si se luâmu cu arme a ei muri intariti!“
Ostasii ascultau toti cu ochii 'n josu tîntiti;
Preotulu ér' in mâna, vai! palosiulu luandu,
Si-o scurta rugatiune din buze murmurandu:
Cautá, capulu copilei pe ce locu se-lu despoe
De trupu. Eu stam de frica patransu, si fara voe
Tintitu-mi-am privirea doiósa la pamentu.
Dar' ce minune 'ndata facut'a ceriulu santu!
Câ-ci toti, câti stâmu impregiuru, amu auditu curatu
Cu palosiulu spre dâns'a preotulu candu a datu:
Dar' ce s'a facutu fie'a-ti? candu, unde-a disparutu:
Noi nu scimu cá pamentulu, nici unulu n'am vediutu.
Preotulu, toti ostasii, uimiti in giuru priviau,
Vedeau minunea, totusi se créda nu poteau:
Unu cerbu frumosu si mare stá lang'altariu junghiatu,
Si-altariulu de-alui sange erá 'mpregiuru udatu.
Atunci Calchas, augurulu, a disu cu bucaria:
„O, beliduci ai ostei, crescuti in vitejia!
Vedeti cerbulu acest'a in sange-aci scaldatu?
Dieiti'a spre junghiare p'acést'a ni l'a datu!
Acestu sange-i mai place, decâtu celu de copila,
Acarei juna viétia s'o stinga i-a fostu mila.
Ea va se ne trimita adi ventu favoritoriu;
Susu, toti, la lucrú dara! cu voe si cu sporiu!
Acestu malu inea astadi cu totii se-lu lasâmu,
Si preste marea lata la Troi'a se p'ecâmu!“
Si 'n focu candu sacrificiulu de totu fû consumatu,
O ruga pentru ostea Calchas a intonatu.
Ér' eu de Agamemnon la tine fûi trimisu,
Se ti-spunu aceste tote si 'ngraba, elu a disu,
Se scii ce sorte fie'a-ti din ceriuri a primitu,
Si numele-i in tiéra câtu e de renumitu!
Eu, care-am fostu de façia, ti-spunu, cá marturiá:
Câ-a ta copil'a mers'a la diei in ceriu de via.

*) Preotu.

Deci lasa la o parte doreri si suferintie;
Ce omu póte se scie a dieiloru vointia?
Ei nu lasa pe cei buni se plânga ne'ncetatu;
Copil'a ti adi morit'a, si ér'a inviatu!

Clitemnestr'a.

Copila! ce dieu ore cu sine te-a rapitu?
Séu aste tóte dora ei, numai, le-au seornitu,
Se 'ncetu de-a te mai plange?

SCEN'A VIII.

Clitemnestr'a si Agamemnon.

Agamemnon.

O! nu mai fi doiósa!

Copil'a-ne traesce cu dieii 'n ceriu voiósa!
La prunculu micu cu tine si mergi acasa 'ndata,
Câ-ci ostea-ne spre Troi'a de cale acum se gata!
Se fii ferice draga! . . . Acusi ne-om vedé ér'! . . .

Clitemnestr'a.

Se fii si tu ferice! se mergi in pace dar'!

Petru Dulfu.

28 Novembre.

— La aniversarea caderei Plevnei. *) —

Din caosulu uitarfi	Clipescu cu umilintia
Prin cétia umilintii	Zarindu atâti tesauri,
Versat'ai adi o radia	Cununile de lauri,
De vecînica mandria,	Ce fruntea ne-o decóra,
Pre fruntea cea smerita	Vediendu cum tii in mana
A natiei române:	Sentinti'a loru de mórte
Dí plina de splendore,	Si cumpen'a dreptatii!
A dileloru regina!	Cum luce pe-a t'a frunte
	O stea de lamurire,
	Ce scóte adeverulu
	Si-acopere minciun'a!
In magic'a lumina,	
Ce-'n valuri se revarsa,	Dí plina de splendóre,
Din sfer'a nemuririi	A dileloru regina!
Din Mare pân' la Munte,	Românii cá pre-o dina
Din Munte pân' la Istru,	Adi vinu se te adóre.
Se nasce unu zimbetu falnicu,	Tu din umbre visatóre
O vesela vibrare	Si cu mortea scrisa-'n frunte
In façiele acelorú	Ai facutu smei de teróra,
Ce te-acceptau cu dorulu,	Vulturi, lei si soimi de munte.
Cu care-acceptu martirii	
Semnalulu mantuirii	Suferit'au in tacere
Din diu'a judecatii.	Lovituri fora crutiare
	Dela turmele barbare
Sositu-le-ai in fine,	Jertfindu sânge si avere.
Si flacar'a t'a sacra,	Crucea pacii si a iubirii
Lumin'a-ti orbitóre	Dela munte pân' la mare
Apasa gén'a lasia	Fû rapita din altare
A negrei calumnia,	De dusímanii mantuirii.
A facieloru infame	
De pisma vescedite;	
Câ-ci ochii lorú de buhe	

*) Vedi Revist'a din acestu uru.

Manele loru temerare
 Au sfarmatu cu nebunía
 Ale legii sanctuare
 Si a amorului faclá.
 Si-au risu fora remusicare
 De-alui Dumnedieu marire
 De-alui lege de iubire
 De-'ndelung'a lui rabdare
 Ghiar'a loru infuriata
 Si de sânge rêvnitóre,
 A implutu de grea teróre
 Chiar' Rusi'a 'nversiuonata.

Dómne, minunatu si tare
 Esci tu chiar' si la mânia!
 Pre celu micu l'alegi se-ti fia
 Instrumentu de resbunare.
 Inzestrati cu crunt'a para
 A mâniei t'ale juste,
 Au pârlitu cá pre lacuste
 Lift'a lacoma barbara.
 Pláns'amu seculi plini de ura
 Sugrumati in desperare,
 Cá tu dóra-ti faci uitare
 Cá suntemu a ta faptura.
 Inse planulu provedintii
 Omenimea se-lu admire,
 Cá-ci elu scóte cu marire
 Pre celu slabu din reputintia.
 Datu-ni-ai in mâna sórtea
 Celoru mari si cu putere,
 Cá se-i scótemu din durere
 Si-'n dusímáni se ducemu
 mórtea.

Adi e diu'a 'n car' se curma
 Calumni'a si-'ngâmfarea
 Gemetulu si desperarea
 Si-a sclaviei négra urma.

Adi e diu'a ce vestesce,
 Cà Romanulu comori are,
 Cá se dé la micu la mare,
 Lupta, móre vitejesce!
 Cà elu da cu multiamire
 Celoru amortítii viétia,
 Celoru strímtorati povatía,
 Fara gându la resplátire!

Di de vecínica junétia,
 Ce-ai pusu lumea 'n admirare.
 De-a nóstra resignare,
 De-a Romanului noblétia.
 O! tramite cu mândria
 Rad'ia ta re'nviatóre
 Pe mormentulu de onóre
 Alu românei vitejía.

Ne-uitati veti fi de lume,
 Ageri si voirosi Curcani,
 Rei prietini de dusímáni,
 Voi Romani de bunu renume.
 Voi si-ai vostri neausi frati,
 Destinati de-a tíerei sórte,
 V'ati alesu partea de mórte
 Noue viatia se ne dati!
 Alu acestei díle nume
 Va fi 'n secolu marturia
 De-a vóstra barbatía,
 Pâna ómeni voru fi 'n lume.

O, dí plina de splendóre,
 Tu a díleloru regina,
 Toti Romanii cá pre-o dína
 Vecínicu voru se te adóre.
 Mandra dí de neatérnare
 A serbariloru serbare!

Bucuresci 28 Novem. 1878.

Vasile Michailu Lazaru.

Monet'a de auru.

Noveleta.

(Finea.)

— „Femei'a acést'a nu-e cersitória; ci e o consangéna a mea!“

— „Inse . . . Domnule!“ — incepù a replicá poli-tiaului; dar' domnulu celu teneru intrerumpèndu-lu, continuà :

— „Repetu ea acésta femeia mi-e consangéna, — e matusi'a mea!“

Dupa ace'a plecându-se spre fetiti'a tremurânda, pe care o socotia a fi o femeia betrâna, î-i puse in mâna o monet'a de auru, dicându-i incetinelu: „Iá acestu ultim

banu de care mai dispunu si vinò cu mene pâna in uliti'a mai de-aprópe cá se scapi de-urmarirea acestui argatu alu politiei“

Biat'a fetitia emotionata luà banulu — continua mirés'a — si candu ajunse la lumin'a lampei, care mai înainte o incungiuá cu atât'a ingrigire, ér' acum o cercá cu atât'a dorire, — cautà in susu spre mantuitoriulu seu si vediu — faci'a t'a.

— Faci'a mea? A, . . . faci'a mea? — intrebà inuimitu Giorgescu.

Faci'a t'a, da iubitul meu! — Cersitori'a pe care o ai mântuitu dela rusine si perire — erám eu! — Tu ai datu banulu teu celu din urma fitórei t'ale sojie.

— Tu!? — dise Giorgescu cu uimire indoioasa, — tu cea atâtu de tenera si bogata, tu se fií fostu silita cand'va a cersi?

— Da. Eu am cersitu si am primitu elemosina, dar' singuru numai dela unu omu; si acel'a ai fostu tu, angerulu meu aperatoriu! — In diu'a urmatoria dupa ace'a séra infricosiatá, — care mai târdiu o-am numeratu intre cele mai fericite sere ale vietiei mele, — o mamuca betrâna, care me primí su scutul meu, m'a asediatu la o casa onesta unde am fostu aplicata in calitate de cusatória. — Printre ocupatiune necontenita, 'mi recâseigai viociunea de mai înainte, si preste pucinu devenii pretin'a dómnei de casa.

Intr'o dí intrà in odai'a mea de lucru baronulu Belford si ocupà locu lângá mene. — Erá unu omu, in vârsta celu pucinu de 60 ani, înaltu, uscatiosu si cu pucina viétia.

— Domnisióra! — me agrái elu — cunoscú trecutul Domniei t'ale. Nu ai fi aplecata a me primí pre mene cá sojiu de casatoria alu Dt'ale?

— Pe Domni'a-t'a? . . . Eu? . . . Sojiu de casatoria . . . pe Domni'a-t'a? — dísei eu confusa.

— Da. Eu am bonuri mari, si nu am nepoti caror'a se le testezu; afora de ac'ea patimescu de podagra, si nu mi-ar' placé a-mi incredintiá restulu vietiei singuru ingrigirei servitoriloru mei. Déca potu dà crediementu la celea ce le audu despre domni'a-t'a atunci de buna séma domni'a-t'a ai unu caracteru nobilu si francu. Singuru dela domni'a-t'a atârna dara cá se fií Dóm'n'a Baronésa de Belford, si se areti lunei cumcà chiar' cu atât'a demnitate scii traii in impregiurari mai fericite, cu câtá taria ai sciutu portá sarcin'a grea a nefericiriloru si neajunseloru vietiei.“

Nu mai dispuneamu de anim'a mea; pentru cá te iubiemu pe tene! — urmà mai departe mirés'a. — Desi nu te vediusemu decâtu odata, totusîu nu te poteamu uitá nici pe unu minutu; cá-ci unu viersu misteriosu 'mi siop-tia, . . . cá vomu trai impreuna, . . . cá vomu fi fericiti! Privindu faci'a melancolica si morósa a baronului Belford, si ochii lui scânteietori: 'mi veni a crede cá dènsulu s'a hotaritu la acestu pasiu estra-ordinariu siuguru pentru de a demonstrá séu a-si resbuná faci'a de vre-o dama care

l'au insielatu séu nebagatu in séma; si pentru de a-si câscigá totu-de-odata, pe sém'a s'a o viétia mai comoda. Eu nu voiamu nici decum, a me face unélt'a lui; si chiar' pentru ace'a indata i-am si multiamitu de offertulu ce 'mi facea, dar' nu i l'am primitu; dënsulu inse cu atátu mai intr'adinsu a insistatu la propusulu seu de a-mi câscigá mân'a.

Dómn'a casei me induplecá, in cele din urma, cá se me folosescu de nebuni'a milionerului anglesu, pentru-cá pre cum se vede nu preste multu îi voiu mosceni posesiunile lui estinse si numeróse.

Cugetulu mi-a sboratu la tene iubite Giorgescule; si erám aprópe cá se jertfescu dulcei t'ale suveniru ferici-rea mea, care acum e si a t'a. Inse trecuse-mi prin o seola multu mai rigída a vietiei, decâtu se nu fi fostu in stare de a devinge ast'feliu de ideale romantice. Lasându dara la o parte anim'a mea impreuna cu suvenirea t'a; eu devenii Dómn'a Baronésa de Belford.

— Si intru adeveru ca acesta evenimentu sëmêná multu cu povestile din mithurile vechime! — Eu, o fetitia orfana si parasita de toti, devenii soci'a unui'a dintre cei mai avuti lordi ai Angliei. Intr'unu ecuipagiú splendidu me carutiámu acum prin strad'a in care cu câteva luni mai inainte fusei silita a cersí. — Jocu estra-ordinariu alu hatardului, capriciu minunatu alu norocului! — Passiunile ómeniloru suntu acele dîne magice, cari producu schimbari, asié de numeróse si de minunate, in vietia sociale.

— Lordulu Belfordu se poté scémti fericitu — diése Giorgescu — ca te-a redicatu pe tene.

— Da, elu erá intru adeveru fórté fericitu! — continuá tener'a nevésta — si aretá lumei in totu modulu ca acestu pasiu alu lui care societatea ómenésca i-lu tiené de fórté nesocotitu, erá din contra fórté bene nimeritu. Avendu posesiuni estinse nu trebuí se se gándiasca la ace'a cá femei'a pe care o conducé la altariu se aiba bonuri mari; pentru ace'a nici n'a cercatu, decâtu o soçia care se-lu apretiuéscá si ingrígiesca cu iubire si bunavointia. Si intru acést'a nu s'a insielatu; pentru ace'a nici nu s'a cáitu cá m'a luatú de soçia. Eu din parte-mi, dupa cum i-i dedese-mi mân'a numai pentru de a-mi assecurá viitoriulu meu, m'amu silitu in totu modulu a-i face vesele cele din urma díle ale vietiei lui. — Preste pucinu murindu elu, intréga averea lui a trecutú in posesiunea mea. Atunci mi-amu propusu ca nu-mi voiú dá mân'a nemenui, decâtu acelu'i'a care in or'a cea mai grea a vietiai mele, fora de a me cunósce, a doveditu façia de mene o bunavointia atátu de patrundietoria; si mi-am si tienutu cuventulu.... — Nó, da tu ingratule nici nu díci nemica la tóte acestea? — adause ea, tindiendu-si mân'a spre barbatulu seu, care o ascultase cu o inuimire trecuta.

Dupa ace'a deslégá dela grumazi o cordea de rubintu si din burs'a atêrnata de ace'a, scóse o moneta de aurú si tienêndu-o in mân'a diése:

— Vedi acest'a e banulu care mi l'ai datú in sér'a ace'a. Nu l'am cheltuitu, pentru ca unu paneriu induratu

'mi dede o bucata de pâne cu care mi-am mai alinatu fómea, pâna in diu'a urmatória; candu apoi mi s'au intorsu sórtea mai spre bene, si asié am potutu pastrá acestu banu, atátu de pretiosu pentru mene. — Nemarginita mi-a fostu bucuri'a candu cu doue septemani inainte de acést'a te-am vediutu pe ulitia; si pentru ace'a folosindu-me de acést'a ocaziune bene-venita, te-am si agraitu indata prefacându-me ca te-asiú confundá cu unu altu individú, cunoscutu alu meu. Me neliniscia inse multu cugetulu acél'a ca se póte cá tu se fii deja casatoritu; — déca erá asié atunci nici-candu nu sciéi istoriculu vietiei mele. Eu te faceamu bogatu, fora cá se fii sciutu tu cev'a de mene; si apoi departêndu-me in Angli'a, me-asiú fi retrasu in singuratarea castelului de Wales si acolò jaliámú pâna la mormentu fericierea-mi pierduta. Multiamita lui Domnedieu, ca s'a intemplatu alt'mintrea!

Giorgescu acum incepú a crede in realitate, — lasá mânilé sociéi s'ale si, reamentindu-si evenimentulu din ace'a séra, privia cu emotiune monet'a de aurú, carei'a avé de a-i multiami fericierea s'a.

— Nó vedi sufletulu meu! — diése frumós'a mirésa, atingându lu cu mân'a-i delicata, — ca eu nu-su dieiti'a magia din mithurile vechime, ci tu esci unu angeru farmecatoriu, cá-ei din manile t'ale am primitu eu acestu talismanu — acést'a moneta de aurú.

Laura.

University of Dobrogea

si

Re'ncorporarea ei la Romani'a.

Dobrogea este o tíera ce se intinde intre Dunare si Marea négra, intr'o lungime de 100 óre, cuprindiendu preste 1000 de leghe patrâte. — Ea este — dice D. J. Jonescu — cea mai avuta tíera de monumente antice dintre tóte tierile de pe rotogolulu pamentului. Din distantia in distantia, fórté aprópe un'a de alt'a pe movile si pe dealuri, se vedu ruinele cetatiuieloru romane, atátu pe tiermurile Marei câtu si pe malulu Dunarei. Asemenea in midiúloculu tieréi se vedu, din zare in zare, deosebi de ruinele de cetati, atátu de multe movile naturale si artificiale, incâta de le-amu priví cá morminte de ostiri, din care multe si suntu, amu poté intru adeveru díce ca »Romanulu in Dobrogea calca pretutindene pe ruinele marirei Strabuniloru sei!« — Pentru unu archeologu romanu, Dobrogea antica, — numita si Sciti'a mica, — este o mina noua si inavutita. Cetatiuiiele romane, derimate de tóte gintile ce au calcatu pe pamentulu Dobrogei, suntu semne invederate de temerile ce avéu Romani de a vedé navalindú pe acolo asupr'a lorú, cá prin o pórtá firésca, tote neamurile barbare din Europ'a si Asi'a. Càile dela Mare la Dunare suntu facute de Romani, stranepotii vechiloru Romani. Asié intre altele, este unu drumu asternutu cu pétra care merge paralelu cu s'iantíulu carui'a Turcii, impreuna cu celealalte popóre i-i dícu s'iantíulu lui Traianu, altu drumu

merge dela Silistr'a 'la Balcicu, care e unu portu meritat dela natura a fi celu mai bunu si mai sicuru dintre porturile Marei Negre. — Mangali'a, Kiustengea, Bab'a, Saccea, Igniti'a, Hirs'ov'a s. c. l., suntu totu atâte puncte insemnate, unde caletoriulu afla urme invederate de o vechia colonisatura romana. Colónele de marmura si de granitu, capitellurile de stilulu celu mai curatu, ornamentele iscusite ce jacu in ruine suntu o dovéda secura ca Romanii au ocupatu locurile acestea pe cându artele la dènsii ajunserà la celu mai inaltu gradu de inffiorire. La Kiustengea vedi idoli scobiti cu o iscusintia potu díce neimitata inca. Totu acolo in zidu, se gasesce o pétra cu doue capete de bou, incongiurate cu ghirlanda si despartíte cu stele, pétra ce sémèna cu ornamentele casei municipale din Turin; unu aghiasmatariu mare dn marmura, sculptatu intocmai cá benisterulu din Pisa; zidulu dela Mangali'a, carele forméza portulu ruinatu, sémèna cu celu dela Civita-Vechia. Templulu Dianei dela Amcerea, desgropatu de calugarii romani, cari si-au facutu acolo o mánastire, templulu dela Niculit'elu, cetate dísa alui Traianu, prefacutu in beserica, stavil'a de pétra pe drumulu Silistrei, si o multime de alte asemeni lucruri, remase din vechi'a stralucire a Dobrogei, suntu o viua dovéda de inriurirea popóreloru apusene asupr'a acestei tieri de margine intre Europ'a si Asi'a.

— Poporatiune Dobrogei infacisíeza cea mai curiósá adunatura de neamuri deosebite, cari venindu din tóte partile pamentului au gasitu aici unu pamentu bunu si fórté roditoriu, unde si-au intemeiatu o noua patria. Desi nu este mai roditoriu decâtu Moldov'a, inse in privinti'a indemánárilor negociului, Dobrogea este cu multu mai favorita decâtu dèns'a: de o parte Dunarea si de alt'a Marea négra, formându pentru-o tíera asié de mica o mare intindere de tíermuri. Dela Mare la Dunare si pe malulu ei pâna la Silistr'a, se afla sieptedeci si unu de sate romanesci. Romanii suntu asiediati la pólele codrului si pe malulu apelor, cá-ci loru le place umbr'a de codru verde si recórea de apa limpede; la altu locu se nu-i cauti, ca nu-i gasesci. — Statistic'a aretatóre de numerulu sufletelor si de averea céloru trei mii siese sute cincideci si siese de familii române — dedusa inainte de resboiulu roman-ruso-turcu — este armatóri'a: 4603 barbati, 4728 femei, 6789 baieti, 8367 fetitie, 1800 feciori holtei, 1744 fete fecióre. Acesti'a au o avere in vite, in miere si in oleiu ce se póte estimá la 15 millióne 410 mii si 500 de lei. Cetindu in aceste cifre dupa cum ne-a invetiatu Napoleonu-celu-mare, aflamu o dovéda viua ca in inbelsingare se inmultiescu ómenii: »à coté d'un pain nait un homme«*) — a dísu cu multu adevéru Buffon. — Romanii din Dobrogea suntu separati de celelalte neamuri; ei forméza in fie care satu câte o Daco-Romania in miniatura. Trebuie inse se facemu deosebire intre poporatiunea romana statornicu asiediata in acésta tíera si intre cea pastoréscá, care merge acolo din angustimele muntíloru Ardélului, pentru de-asi pasce turmele s'ale. Asié in satele Romaniloru dobrogeni, gasimu o poporatiune romana aduna-

*) Allaturea cu o pâne cresce unu omu.

ta din Basarabi'a, din Moldov'a din Bucovin'a din Banatu si mai desu din Munteni'a. Lucru de mirare! cum acesti Romani, stramutati din cuiburile loru cele mai intemeiate, au ajunsu aici, in scurtu tempu, la asié buna stare, încátu cu tóte pustiirile urmate intr'atâte rënduri, in cursulu céloru 50 de ani trecuti, ei totusiú au crescutu neincetatu si au adausu fericirea loru materiale. Acesti Romani inse, cari se bucura de o stare materiale atátu de inffioritóre, ducu lipsa fórté mare de o cultura spirituale. Si acést'a nu din vin'a loru, pentru ca ei cuprindu cu caldura pe totu Romanulu carturariu, care voiesce a-i desceptá si invetiá si pe ei; ci din vin'a impregiariloru in cari s'au aflatu sub domnirea turcésca, care nu assecurá subsistenti'a omului nici chiar' pe o dí inainte, din care cauza apoi nici nu s'au pré indemnatu invetiatorii din Romani'a a trece la dènsii; si déca s'au stracuratu câte unulu, pe acel'a l'au tienutu la senulu loru asié catu mai bine nu i-ar' fi fostu nici in senulu lui Avramu. Romanii aici romaniséza pe tóte popórele impreuna locuitóre cu dènsii. Tóte neamurile celelalte vorbescu limb'a Romanului; cu Turcii si cu Tatarii mai bine se intielegé omulu in limb'a romanéscá; in beserica chiar' si pe unde suntu mestecati si Bulgari printre Romani, preotii totu in romanescé cânta si cetescu. In cetatea Silistr'a, Romanii, cari suntu mai pucini la numeru, au facutu si pe Bulgaru si pe Grecu a ascultá in limb'a romanéscá rogatiunea dísa de preotulu grecu; in scól'a orasiului, zidita si tienuta cu cheltuial'a si acelorualte neamuri, dascalulu, care este bulgaru, invétiá pe teneri in limb'a romanéscá, cá un'a ce este intielésa de toti. Aceste si alte asemeni fapte suntu o viua dovéda despre desvalirea la care póte se ajunga Romanulu nostru candu se afla in impregiarari princióse, cându este in stare de a lucrá din tóta anim'a pentru sene si ai sei.¹⁾

Voiéscá numai seriusu Romani'a libera si independinta; si acésta tíera, cu care i-sau mai intregitu pucinu vechiulu ei corpu magnificu, peste pucinu va deveni multu mai romanéscá decâtu ins'a si Tiér'a Romanéscá!

Dobrogea care de 472 ani gêmea sub jugulu musulmanu, — dupa delinierea fruntariiloru ei — intr'unu modu nóua favorabile,²⁾ — in 14/26 novembre fù réncorporata la pamentulu Romaniei libere si independinte, dela care se sfásíase in anulu 1406.

Insu-si Alteti'a S'a Regale Domnulu Romaniloru reluá in posesiunea Romaniei acésta provincia apartíenétóre corpului ei. — Éca si **Proclamatíunea Guvernului Altetiei S'ale Regale indreptata catra Locuitorii Dobrogei:**

¹⁾ Despre Romanii din Dobrogea si institutiunile loru publicasemu unu studiu lungu in foi'a nóstra „Cartile sateanului Romanu“ cursulu de estu anu, Cartea II. si VII.

²⁾ Fruntari'a Dobrogei in partea de catra Dunare incepe chiar' dela marginea Silistrei. Din cauza ca terenulu nu permitea a se luá unu altu punctu pe unde se se póta stabili comunicatiunea intre cele doue tíermuri romane, Comisiunea européna, incredintiata a face delimitárea fruntariiloru, a trebuitu se impinga fruntari'a romana pâna sub zidurile cetátiéi Silistr'a, ba chiar' se tréca in partea nóstra câteva din tabele ei principale. Dela Silistr'a pâna la Marea négra cev'a mai josu de Mangali'a, fruntari'a merge in linia drépta, afora de o singura inclinatiune facuta intr'unu punctu spre noi, spre a da o compensatiune óre-care pentru avantajele ce ni se facuserá lângá Silistr'a.

Noi Carolu I. Prin gratia lui Dumnezeu si vointa nationala Domnu alu Romaniloru. — La toti de facia si viitori sanetate! — Locuitoriloru Dobrogei. — Marile poteri europene, prin tractatul din Berlin, au unitu tiér'a vóstra cu Romani'a.

Noi nu intramu in otarele vóstre, trase de Europa, cá cuceritori; dar' o sciti si voi, multu sânge romanescu s'a versatu pentru desrobirea popóreloru din drépt'a Dunarei.

Locuitoriloru de ori-ce nationalitate si religione! Dobrogea, vechi'a posesiune a lui Mircea celu betranu si a lui Stefanu-celumare, de astadi face parte din Romani'a. Voi de acum aterinati de unu statu, unde nu vointi'a arbitrara, ci numai legea desbatuta si incuviintata de natiune otaresce si ocarmuiesce. Cele mai sante si mai scumpe bunuri ale omenirei, viéti'a, onórea si proprietatea, sunt puse sub scutul unei constitutiuni, pe care ne-o rávnescu multe natiuni straine. Religionea vóstra, famili'a vóstra, pragulu casei vóstre voru fi aperate de legile nóstre si nimeni nu le va putea lovi fara a 'si primi legiuit'a pedépsa.

Locuitori musulmani! Dreptatea Romaniei nu cunósce deosebire de nému si de religione. Credinti'a vóstra, famili'a vóstra voru fi aperate de o potriua, cá si ale chrestiniloru Afacerile religiei si ale familiei voru fi pentru voi incredintiate apararii muftiloru si judicatoriloru alesi din némulu si legea vóstra.

Si chrestini si musulmani, primiti dar' cu incredere autoritatile romane; ele vinu cu anume insarcinare de a pune capetu dureróseloru incercari, prin care ati trecut, de a vindecá ranele rebelului, de a aperi persón'a, averea si interesele vóstre legiuite, in sfirsitu de a ve desvoltá bun'a stare morale si materiale.

Armat'a romana, care intra in Dobrogea, n'are alta chiamare de cátu de a mantiené ordinea, si modelu de disciplina, de a ocroti pacinié'a vóstra vietuire.

Salutati dar' cu iubire drapelulu romanu, care va fi pentru voi drapelulu libertatii, drapelulu dreptatii si alu pacii.

In curéndu provinci'a vóstra, pe calea constitutionale, va primi o organizatiune definitiva, care va tiené séma de trebuintiele si de moravurile vóstre, care va asiedia pe temelii statornice positiunea vóstra cetatienésc'a. Pána atunci autoritatile romane au, ca ántáia indatorire, de a cercetá si îndestulá trebuintiele vóstre, de a ingriji de bunulu vostru traiu, de a ve face a iubi tiér'a la a careia sórte de acumu este lipita si sórtea vóstra.

Cá ántáia dovada a parintescei nóstre ingrijiri pentru voi, a dorintiei nóstre de a usiurá greutatile vóstre, noi desfiintamu dijma de orice natura pentru anulu 1879. Dela 1 ianuaru, 1880 ea va fi inlocuita prin o dare banésc'a mai drépt'a si mai usióra pentru agricultori. Emleacu lu (impositu pe capitalulu imobiliaru din orasie si sate), impositulu pe venitul imobiliaru din orasie, temetuatulu (impositulu de 3 la suta asupra lucrulu agriculturiloru si mestesugariloru), impositulu asupra chiriei carciumelor, cafaneloru, bacanieloru, hanuriloru, tóte aceste se voru preface dela 1 ianuaru 1879 intr'o dare banésc'a mai usióra si mai drépt'a; ér' bedelulu (impositu pentru sentirea din armata), darea entisale (tas'a de 2 si jumetate la suta pe venderea vitelor) si tas'a pe mori se desfiintieza cu totul.

Si dar', chiamandu binecuventarea celui a totu puternicu, in numele ei cu invóirea Europei, Noi luamu astadi in stapanire provinci'a Dobrogea, care devine si este tiéra romana, si tramitienduve domnésc'a nóstra salutare, ve uramu, cá acésta di se devina, pentru acésta noua parte a Romaniei, inceputulu unui viitoriu de pace si de infflorire, inceputulu bunului traiu si alu inffratirii între filii aceleiasi tieri.

Datu-s'a in Bucuresei, la 14 novembre, anulu gratiei 1878 si alu 13-lea alu Domniei Nóstre.

Carol.

Presiedintele cons. ministriloru, ministrulu agriculturii, comericiului si lucrariloru publice si ad interim la culte *J. C. Brateanu*, Ministru de externe *M. Cogalniceanu*, Ministru de interne *C. A. Rosetti*, Ministru de finantie *J. Cămpineanu*, Ministru de justitie *Eug. Stulescu*.

— Alteti'a S'a Regale, insocitu de o suita alésa din celea mai distinsé notabilitati civice si militare au sositu in 14/26 nov. la 9 óre demanéti'a in Brail'a, unde a fostu intempinatu de Ministrulu-Presiedinte *J. C. Brateanu* in fruntea unui numerosu publicu adunatu din tóte clasile societatiei, chiar' si din locuri multu-indepartate. Strigate de Urra erupserá din mii de pepturi románescé-sémtitóre, la sosirea Altetiei S'ale in loculu unde erá se se indeplinésc'a maretiulu actu alu reprimirei fiiceii, de cinci veacuri instrainata, la sênulu dulcei si doiósei mame. Sute de stándarde trei colóre, cu inscriptiuni patriotice-nationali, fálfaindu maiestosu in aerulu liberu, acoperirá calea de-asupra Augustului Óspe, ér' music'a 'lu salutá cu unu frumosu imnu ocasionalu. — Alteti'a S'a Regale cautá cu mándria la trupele de ostiri, cari se intr'uniserá aici: pentru de a primi unu oftú de »Cale buna« dela Bravulu loru Capitánu din Campani'a trecuta; si apoi a merge la Fratii din Dobrogea cu vestea buna si multu-acceptata ca: nemicu nu ne mai desparte pre unii de altii! Trecúndu apoi in sal'a de primire. Domnitoriulu fu intempinatu de Primariulu Brailei si de Presiedintele Comitétulu permanentu de acolo cu cuvinte calduróse. Noi pentru angustimea loculu reproducemu aici numai discursulu Primariulu Brailei impreuna cu respunsulu, ce Domnitoriulu benevoii a da la acela. Discursulu Dlui primariu Cămpineanu este acést'a:

Mari'a T'a! In numele cetatieniloru Braileni, salutu cu respectu venirea Mariei Vóstre in cetatea nóstra. Sosirea A. V. R. in medioculu nostru in impregiurari cá cele de facia, ne procura multu dorit'a ocazione, de a ve presentá omagiale nóstre de devotamentu si recunoscintia, ce ve pastramu pentru virtutile patriotice, barbatia si intieptiunea cu care a-ti condusu armat'a in lupt'a pentru independintia tieri. — Inaltele Vóstre sémtieminte, abnegatiunea, cu care a-ti respunsu la sacrificii, ori de câte ori detori'a de tiéra Vi le-a cerutu, dorerea si fericirea ce a-ti impartasitu in totudean'a cu noi, a intaritu legaturile dintre natiune si Alteti'a Vóstra Regale; astfelu incátu Natiunea si Domnulu, facu astadi unu singuru corpu, insocitu da o singura anima. Tiér'a se sénte mandra, cá Provedinti'a i-a reservatu fericirea de a vedé cá sub auspiciále A. V. R. a reinviatu virtutile strabune in anim'a filorú sei si cá a reluat presté Dunare calea strabatuta de Divulu Traianu si de Mircea-celu-Mare, in fruntea legioniloru romane, pentru plántarea principialoru civilsatiunei pintre populi din Orientulu Europei. — Trecúndu in posesiunea Dobrogei, unde urme neperitóre atesta, cá ea ne-a apartienutu odata, Romani'a indeplinece astadi unu actu, nu de cucerire, ci de revindecare. — Romani'a are in acésta parte a Orientulu o mare misiune de indeplinitu. Continuándu opera inceputa de strabunii sei, dara intrerupta de seculi de barbaria si de intunerecu, Romani'a nu aspira la alta victoria, decátu la ace'a a cuceririi morale, prin plantarea in animele poporatiuniloru din Dobrogea, a sémtieminteloru si ideieloru generóse ce caracteriséza pe poporulu romanu. — Drapelulu seu triumfatoriu pe campulu de lupta alu independintiei, pórt'a cu sine devis'a: „Iustitia si libertate“, fundaminte ale tuturor societatiloru civilisate. Elu va fálfái mándru si presté campiile Dobrogei si presté tiermuri Marei Negre, anunciandu lumei din ace'a parte, cá o nóua er'a i se deschide, er'a de libertate si prosperitate. — Bucuri'a nóstra ar' fi fostu indoita, déca am fi potutu astadi se supunemu si A. S. R. Dómnei omagiale nóstre sincere si se-i esprimam profundele sémtieminte de devotamentu si de recunoscintia, ce-i pastramu pentru staruintiele fara pregetu ce a depusu la vindecarea si alinarea raneloru si suferintiloru osteniloru nostri. — Se traesci Mari'a T'a! Se traésc'a Mari'a S'a Dómna! Se traésc'a Armat'a Romana!

La acestea Alteti'a S'a Regale response, cu o viua emotiune :

Sum fórté sântietoriu de frumósele cuvinte ce 'Mi adresati in numele orasiului Brail'a, si ve multiemescu. Am' venitu cu atatu mai cu mare bucuria in mediuloculu Dvóstre, cu cátu astadi se vá implini sub ochii vostrii unu mare actu, care va fi inserisu in istori'a nóstra. Anecscarea Dobrogei la Romani'a va deschide unu nou isvoru de infforire scampeí nóstre tieri, si sum convinsu cá Brail'a prin importanti'a s'a comerciala, vá luá ast'felu unu mare aventu de viétia si prosperitate. Ve multiemescu si in numele Dómnei pentru sântiementele de iubire, ce-i esprimati. Ea seie totu ce damele din Brail'a au facutu pentru raniti, si Noi amendoi le multiemimu pentru patriotismulu si abnegatiunea ce au aretatu in acestu mare resbelu.

— Intru-ace'a se impartí trupeloru de ostiri, intr'uni-te aici cu scopulu de a trece Dunarea si a luá in posesiune Dobrogea, urmatoriulu **Ordinu de dí:**

Ostasi! Marile poteri européne, prin tractatulu din Berlinu, au unitu cu Romani'a Dobrogea, posesiunea vechiloru nostri Domni.

Astadi voi puneti piciorulu pe acestu pamentu, care redevine tíera romana.

Voi nu intrati in Dobrogea, cá cuceritori, ci intrati cá amici, cá frati ai unoru locuitori, cari de acum sunt concetatianii vostri.

Ostasi! In nou'a Romania voi veti gasi o poporatiune, in ce'a mai mare parte romana! Dar' veti gasi si locuitori de altu nému, de alta religiune. Toti acesti'a, devenindu membri ai statului romanu, au dreptu de o potriua la protectiunea, la iubirea vóstra.

Intru-ace'a veti afiá si poporatiuni musulmane, a caror'a religiune, familia, moravari se deosebescu de ale nóstre. Eu cu de-a dinsulu ve recomédu de a le respectá.

Fiti in mediuloculu nouiloru vostri concetatianii ce'a ce a-ti fostu pána acum si in tímpu de pace cá si pe campulu de onóre, ce'a ce en mándria constatu, cá ve recunósce astadi Europa intréga, adeca modelu de bravura si de disciplina, aoperatorii drepturiloru Romaniei si înainte-mergétorii legalitatiei si civilizatiunei européne.

Cale buna dér', ostasiloru, si Dumnedieu se ve protéga.

Cugetarile Mele cele mai afectuóse sunt nedespartite de voi. Se traiésca Romani'a!

Datu in Brail'a, la 14 nov. anulu 1878. *Carol.*

— De aici A. S. Regale, — insocitu de generalulu Angelescu, generalulu Davila, de adjutántii sei si de alte grade superióre militare, merse la Movila, unde eráu asiediate trupele in ordu de batalia. Aici se servi s. liturgia prin Prea Santi'a S'a Episcopulu Melchisedecu si unu Cleru numerosu si alesu. — Dupa ace'a Domnitoriulu punédu-se in capulu armatei intrá impreuna cu acést'a pe strad'a numita Calea Dobrogei. Strad'a intréga erá indesuita de poporu. La capetulu stradei spre piatia, se inaltá unu minunatu arcu de triumfu impodobitu cu drapele nationale. Pe frontispiciale arcului se cetiau cuvintele: Aoperatoriloru Independintiei románe! Eroiloru dela Plevn'a, Raho,'a Nicopole si Vidinu! — La mediuloculu stradei A. S. Regale se oprí si trupele defilara, inaintea S'a, in ordinea cea mai buna si apoi trecédu pe sub maretiulu arcu de triumfu redicatu chiar' la tiermulu Dunarei se imbarcará pe vapórele ce le asceptau. La 2 óre dupa amédiadi o mare parte din trupe erau trecute pe tiermulu dreptu alu Dunarei la punctulu numitu Ghecetu, unde furá asceptate de unu mare numeru de Dobrogeni si intemperate cu strigate entusiaste. Domnitoriulu, dupa ce priví tota trecerea ostiriloru de pe vaporulu Stefanu-celu-Mare, stationatu la mediuloculu Dunarei, — trecú Dunarea si la Ghecetu, — unde i se aduse inainte páne si sare, — pusé piciorulu pe pamentulu Dobrogei. Aici dupa ce inspectá din nou trupele si le pofiti »Drum bunu,« luádu o bucata de pamentu o dadú generalelui Davil'a cá se o duca la museulu tíerei din Bucuresci, pentru de a se pastrá intru amentirea acestei

dile mari. A. S. Regale se întórse apoi la Brail'a si de aici la Bucuresci.

Trupele románe, impreuna cu functionarii cari mergeu se straiée posesiunea si administratiunea acestei provincia romane pretutindenea furá asceptate cu maretie arcuri de triumfu si intemperate de multimea indesuita a poporatiuniloru de tóta limb'a cu salve de tunuri, acclamatiuni entusiaste, buchete si corone de flori si intr'unu cuventu cu tóte ovatiunile, cu cari se indatinéza a se primí acei'a cari venu a ne scapá de unu greu jugu si a ne da o deplena libertate.

Si astadi Dobrogea intréga se afla deja in posesiunea Romaniei libere si independinte, care o administréza románesce din tóte punctele de vedere, prin functionari tramisi acolo din sênulu seu; si care va sci impleni dorintiele si asceptarile Dobrogeniloru espresse, din inaltímea amvunului besericei din Tulcea, prin gur'a Profesorelui Adrianu, care indreptându-se catra generalulu Angelescu si statulu seu maiouru dise: *Noi speramu prin voi, se ajungemu la cultura si libertate; noi speramu prin voi Romaniloru se ajungemu la bunulu traiu si la fericire; Umiliti pána astadi — se ne redicamu; tienuti in négra ignorantia — se ne luminamu; asupriti si ingenunchiati sub jugulu barbariei — se incepemu a gustá benefacerile luminei si ale libertatiei!*

SCANTEIUTIE.

— „Carti“ si „Carti.“ Una dómna tenera voíá se arete lumiei noulu seu equipagiú. Dreptu-ace'a chemandu inainte pre visitiú i-i dise:

— Enache, astadi vomu merge se facemu visite; vedi dara se íái la tene cartile mele de visita, cari se afla pre més'a mea de toaleta, si óri unde ne vomu opri cu trasur'a, acolo vei intrá si vei da o carte.

— Am intielesu, dise visitiulu, si intrandu rapede in casa, luá cartile.

Dupa ce au mersu pre mai multe strade si dadú in mai multe locuri carti, dómna dise:

— Mai avemu se mergemu inca in trei locuri.

— Nu se póte, eschiamá visitiulu; nu mai am decâtu o singura carte: a sulu de báca!

— Ce dracu, replicá dómna s'a, va se dica tu ai datu pretutindénea carti de joeu in loeu de carti de visita!

— *Cu care e mai bene?* Trenulu acceleratu trebuíá se plece. Dlu M... se suie intr'unu coupeu de cl. I. cu cigar'a in gura. Dar' candu se se asiedie pre fotoliu, observa in faci'a lui o dómna de etate respectabila. Cá omu de buna crescere, mai inainte chiar' cá dómna se aiba tímpulu de a-i face vre-o observatiune, se Pregatia a aruncá cigar'a pre ferestruí'a vagonu'ui, candu in acél'asiu tímpu, betrán'a dómna se infuriéza si incepe a strigá fumatoriulu:

— Nu se fuméza in vagonu; trebue se fia fórté reu crescutu omulu, pentru cá se indrasniasca a infectá cu fumu de tutunu unu vagonu, in care se afla o dama!

— Domnedieule meu, dómna, respuse Dlu M... cu o politetia alésa, nu sum eu de vina ca tutunulu este infectu... Si apoi de-altmintrea, tocmai voiamu se aruncu cigar'a, inse acum spre a ve face o placere si mai mare, me retragu din acestu coupeu. Dlu M... ese intru-adeveru la prim'a statiune si se urca intr'unu coupeu de cl. III. Aici vede in faci'a s'a unu individu oribilu de murdaru: ne-spelatu, nepeptenatu, plinu de noroiu, cu cisme puturóse in picióre — erá unu evreu din clas'a de josu. La momentu i-i vení o idea Dlu M... si apropiandu se de jídovu 'lu intrebá:

— Asculta pretine, ai caletoritu vre-o data pre clas'a ántáia?

— Nu chicuóane! nici uadata, niamu alu nostra nu faci dí-alá chilthiiale.

— Ei bene! Se lasámu astea; eu sum in positiune de-a te face se caletoresci pre clas'a ántáia. Am aci unu biletu, te poti folosi de elu. — Vrei?

— Cum schi nu! Bunitati alu dumivostrij chicuóane!

Indata Dlu M... se si dete josu cu elu si 'lu condusé in coupeulu seu de mai inainte, in care se aflá superatiósa dómna, care de asta data a remasu, credemu, destulu de multianita si bine parfumata. Trenulu plecá la momentu.

REVISTA.

— Aniversarea caderei Plevnei — 28 novembre 10 decembrie a. c. — »Povestea faptelor marelui trecutului voi ati imbogatit-o cu povestea faptelor nu mai pucinu mari ce ati sevërsitu, si cartea veacurilor va pastrá, pre nestersele ei foi, numele vostru!« dîse acum e anulu Domnulu Romaniloru si Supremulu Comandante alu Ostiriloru intr'unite in faci'a Plevnei, candu dupa multa versare de sânge, succese acestor'a a ocupá poternic'a fortarétia in care se sfarmaserá numerosale ostiri muscanesci comandate de generalulu Krudner. Si astadi e anulu, de cându lumea vediu pentru a dou'a óra fálfaindu cu mándria steagulu romanu in cetatea de otielu a Plevnei.*) Se cuvene dara a pastrá cu scumpetate suvenirea acestei mari díle si a serbá cu festivitate amentirea curagiului ne infrántu ce ostirile române desvoltará cu acésta ocaziune cá si in totu decursulu marelui resbelu alu crucei contr'a semilunei. Romani'a intréga imbracă haina de serbatoria in acést'a dí de gloriósa aducere aminte: multiamindu lui Ddieu pentru succésulu stralucitu cu care incoroná bravur'a osteniloru romani, ér' Donnitoriulu adresá Ostei romane cuvinte de meritata-lauda pentru trecutu si de indemnu la vitejia pentru venitoriu, dícundu intre-altele: Ostasi! In solemn'a dí de astadi, fie-care din voi se multiamesca Atotu-Poternicului ca aintaritu bratiulu seu spre a aperá Patri'a si se-si faca fagaduinti'a ca oricandu Tiér'a va avé trebuintia de Voi, ea ve va gasi cá la Plevn'a si pe Mine in capulu vostru!

— Poporatiunile Dobrogei au adresatu Altetiei S'ale Regale Donnitoriului Romaniloru urmatóriu telegramu: — Tulcea, 18 novembre 1878. — Prea Inaltiate Dómne! Drapelulu ostanului romanu, inenumata de flori, fálfáie mándru intre noi. Lamu salutatu cu iubire si devotamentu; si animele nostre trasalta in lacrimi de bucuria cá-ci in elu vedemu simbolulu civilizatiunei pe care Alteti'a T'a Regalie, marele Capitanu alu vitezei óste romane semeni in nou'a provincia regala. De astadi inainte incepe o viéti'a noua pentru noi. Vomu privi dara cu incredere si iubire in viitoriu, uitándu trecutul! — Redicamu rugi calduróse catra a-totopotintele pentru cá se beneuveneteze oper'a Romanismului din cóce de Dunare si depunemu la piciórele Altetiei T'ale Regale sémtimeintele nostre de iubire si fidelitate. — Domnedieu se aiba in sánt'a s'a paza pe Alteti'a S'a Regale! Domnedieu se protegeze pe August'a nóstra suverana! Domnedieu se tiie poterea Ostasiului nostru! — [Urméza subscrierile aloru 600 reprezentanti ai poporatiuniloru: romána, bulgara, gréca, rusa, musulmana, arména si israelita.]

— Mai multe dómne si donsióne romane au f-stu distinse cu crucea „Elisabata“ pentru zelulu ce au desvoltatu intru ingrijierea ori ajutorarea ostasiloru romani raniti, ori bolnaviti in resbelulu contr'a Semilunei. Intre acestea se afla si 10 Romance Ciscarpatine

— Noulu ministeriu alu Romaniei s'au compus ast'felu: J. C. Brateanu m. presedinte, la interne si adinterim la resbelu, D. Sturza la finance, J. Campineanu la esterne, Eug. Statescu la justitia, M. Feréhidis la lucrari publice, G. Cantili la culte si instruct. publica.

Memori'a Metropolitului Andreiu Br. Siagun'a o au serbatu Societatea de lectura din Seminarulu Andreianu, in Sabiu, la 29 novembre st. v. cu mare festivitate, tienendu cu ace'a ocaziune o adunare publica gen. impreunata cu unu Concertu filarmonicu si literariu la care s'au distinsu Domnii: Mateiu Voileanu, Leone Buzdugu, C. Golombiovski-Porumbescu, Joanu Punteanu, George Moianu, Joanu Gavrusiu, Nicolau Borz'a si corulu vocalu seminariale.

— Memori'a Episcopului Samulu Vulcanu o au serbatu Societatea de lectura a junimei studiósa la gym. sup. din Beiusiu cu solemnitáte démna de fondatorulu acestui gymnasium, tienendu cu acést'a ocaziune o adunare publica gen. impreunata cu unu Concertu filarmonicu si limbisticu-literariu, intru care dintre junii membrii sau distinsu Domnii: Joanu Evtianu, Georgiu

Morariu, Joanu Dudulescu, Pamfliu Ossianu, Gratianu Flont'a, Patricriu Popu, Valeriu Miclea, Epifaniu Popesculu impreuna cu corulu vocalu alu junimei condusu de Dlu Joanu Buteanu si corulu instrumentalu condusu de Dlu Augustinu P. Balasiu.

— Societatea de lectura a studeniloru romani dela Gymnasiulu sup. r. c. din Clusiu s'a constituitu pre an. 1877, in modulu urmatóriu: Preside G. Ilea, Notariu S. Ciuc'a, Secretariu Ales. Bene, Cassariu V. Porutu, Controloru J. Popu, Bibliot. T. Petranu, V.-Bibl. J. Petranu, Redactori foiei Societ. „Sperantia“ J. Petranu, A. Cuspia si V. Domsia.

— Dlu Absolonu Todea doctorisante in drepturi, a obtinutu la Universitatea regia din Clusiu unu premiu de una sutá floreni, ce se scrisese pentru o lucrare limbistica romana; ér' Dlu Petru Piposiu, stud. la filosofia, unu premiu de 50 fl. pentru deslegarea perfecta, a unei theme matematice.

— Presentu de anulu nou a datu juniloru si juneloru rom. Tipografi'a eredei de Closius din Sabiu, frumós'a carticica ce a scosu de su tipariu in dílele acestea. „Limba Floriloru de Amoru si Amicitia“ este titulu acestei carticice care se afla si la noi de vendiáre si costa 1 exemplariu legatu fórté frumosu si elegantu 50 cr., legatu mai usioru 30 cr., brosiaru 20 cr.

— **Calendarulu Sateanului Romanu pe anulu 1879 a esitu de su tipariu. Cuprinde materi' fórté interesante. Pretiulu unui esempl. e 35 cr. + 5 cr. porto-pe stalu. Se pote procurá dela Redactiunea acestei foiei din Gherl'a. Totu alu 5-lea esempl. se da gratis.**

Deslegarea Gaciturei de siacu din nr. 9.

Rug'a Copilei.

O! tu cerescu parinte,
O! tu ce ai a minte
De stele lucitóre,
De linele isvóre,
De flórea ce 'n floresce
Candu sórelei zimbescé,
De mic'a paserica
Ce cáuta, fora frica
De ghiara predatore,
Le crénga la recóre.
Ca tu le esti parinte,
Si ai de ele-aminte,
Dar' si pe mine Dómne,
De suferinti tirane
Me apera scutesce,
Sub tronu-ti me umbresce.

Pe mándrulu viéti' mele
Fá-lu de-a 'nfruntá prin ele
Dusimanulu care calca
In tiér'a mea cea draga;
Si fá cá se se 'ntórca
Voiosu precum si pléca!
Ajutá-i, blandu parinte,
Ca tu esti pré potinte;
Ajutá-i, santa cruce,
La tiér'a mea cea dulce;
Ajutá-i, si tu mama
A angeriloru dómna;
Ajuta, ocerotesce,
Pe cine te iubescé.

Grigoriu H. Grandea.

Béna o-au deslegatu: Donnisiónele: Victori'a Maximá, Berta Perutin, Emili'a Bordanu, Eugeni'a Bercianu, Raveca si Anna Precupu; si Domnii: Nestoru Opresanu, Basiliu Masc'a-Popu, Vas. H. Dumbrava, Joanu Becineaga, Dimitrie Prunesiu, Alesandru Lupanu, Jos. Stupineanu, A. P. Florianu, V. B. Munteescu.

In urm'a sortirei esecutate in 1022 decembre: premiulu ántáiu „Dorul“ la dobânditu Donnisiónele Victori'a Maximá din Temisióra, alu doilea „Motii si Curcanii“ Dlu Nestoru Opresanu din Nereu, alu treilea (3. esempl. „Amoru?“) Dlu Dimitrie Prunesiu, din Caransebesiu.

POST'A REDACTIUNEI.

— Abonamentele pe anulu 1879, ne rogamu a se face inca in decursulu lunei acestei'a; pentru ca netipariadu esemplare incorectate, abonantiloru intardiati nu le-om poté servi decatu cu numerile ce voru esi dupa sosirea la noi a abonamenteloru Dloru s'ale. Pretiulu de preumeraótiune e a se solvi inainte.

— Dómnele Donnisiónele si Domnii I. A. L., N. M. n. K., A. si F. P., V. V. M. n. P., A. P., T. I. sen. si iuu., F. W., S. C., G. V., E. P., E. L., J. P. R., I. P. si toti cei-alalti cari benevoirá a-si aduce a-minte de Redactorulu acestei foiei in díu'a-i onomasteca: priméscá din parte-i cea 'mai profunda multiamita si siacur'a urrare de Viéti'a indehngata si prospera!

— E. B. In primii numerii díu anulu urmatóriu.

— C. M. Numai din gresiel'a enlegatoriului s'a pusu in ananciulu Dlu Stein nralu S. sub imprimatulu: „Carti romane.“

— V. M. L. Priméscé multiamirile nostre pentru poesi'a „28 Novembre.“ Unde se-ti adresamu foi'a? Salutare cordiale!

— E. L. Primii multiamirile nostre pentru novel'a tramisa. Se va publicá indata ce vomu dispune de spaci.

— A. V. Voru fi bene primite.

— I. P. R. Cándu i-a veni rendulu.

— I. P. Gacituri numerice si de siacu avemu destule la indemana. Mai bene voru fi primite Logogrifele s. a.

— A. G. Esci pré tenera. Ascépta inca nitielu. Asculta svatulu poporului care díce:

Copilítia cu parinti
Nu grabi se te mariti;
Cá-ci mil'a dela parinti
Cátu traesci n'o întâlnesci;
Iar' mil'a dela barbatu
E cá putregáiu uscatu.

— **La nrulu 1-iu din an. urm. vomu allaturá titlatur'a si Sumariulu acestui Cursu anuale alu foiei nóstre.**

— SERBATORI FERICITE! —

Proprietaru, Editoru si Redactoru respundietóriu: Nicolae F. Negrutiu.

Imprimari'a lui Joanu Stein in Clusiu.

*) Plevn'a fusese ocupata si sfarmata de 2500 haiduci Romani su Mihaiu Viteazulu in 6 Maiu an. 1596.